

UCHWAŁA Nr XXVII/222/2022
Rady Gminy Komarówka Podlaska
z dnia 16 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119, z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050, z późn. zm.), Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Komarówka Podlaska i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.

§ 4

Traci moc uchwała Nr XXVI/215/2021 Rady Gminy Komarówka Podlaska z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania narkomanii na 2022 r.

Przewodniczący Rady
Gminy Komarówka Podlaska

/-/

Joanna Krupska

/dokument podpisany elektronicznie/

Załącznik
do Uchwały Nr XXVII/222/2022
Rady Gminy Komarówka Podlaska
z dnia 16 marca 2022 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2022**

Spis treści

ROZDZIAŁ I.....	2
1. Podstawa prawna.....	2
2. Wstęp.....	3
3. Cele Programu.....	5
4. Diagnoza problemu.....	6
ROZDZIAŁ II.....	10
1. Zadania do realizacji.....	10
Obszar 1 – Promocja zdrowia, edukacja zdrowotna i kształcenie kadr.....	10
Obszar 2 – Profilaktyka uniwersalna, profilaktyka selektywna, profilaktyka wskazująca	11
Obszar 3 - Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób	
fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.....	11
Obszar 4 - Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna,	
społeczna i zawodowa.....	12
Obszar 5 - Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów	
dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz	
występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.....	12
Obszar 6 - Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją	
epidemiologiczną w zakresie używania substancji psychoaktywnych (z	
uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności	
alkoholu).....	12
ROZDZIAŁ III.....	13
1. Podmioty realizujące zadania w zakresie Programu.....	13
2. Źródła finansowania zadań Programu.....	13
3. Koordynacja i ewaluacja Programu.....	13
4. Postanowienia końcowe.....	14

ROZDZIAŁ I

1. Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 .
- Ustawa z dnia z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 grudnia 2018 r. w sprawie funkcjonowania podmiotów leczniczych sprawujących opiekę nad uzależnionymi od alkoholu.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie badań na zawartość alkoholu w organizmie.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2. Wstęp

Skala problemów alkoholowych oraz narkotykowych jest na tyle znaczna i zjawisko to niesie tak poważne konsekwencje, że konieczne wydaje się podjęcie kroków w celu ich redukcji. Zmiana postaw ludzi sięgających po alkohol oraz substancje psychoaktywne i zapobieganie negatywnym wpływom otoczenia, będących przyczyną patologicznych zachowań, wymaga prowadzenia działań na szeroką skalę. Zmiany, aby były skuteczne, muszą swym zasięgiem objąć wszystkie elementy otoczenia ludzi: rodzinę, zakład pracy, grupę rówieśniczą, szkołę, czy społeczność lokalną. Kluczem do efektywnej pracy jest współpraca instytucji przeciwdziałających problemom alkoholizmu i narkomanii.

Zapobieganie, opóźnianie lub redukcja używania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych jest celem, który przy uruchomieniu spójnej strategii profilaktycznej jest możliwy do osiągnięcia. Lepsza znajomość szerokiego kontekstu przyczyn i konsekwencji używania alkoholu i środków psychoaktywnych stworzy szansę zrozumienia, że bez partycypacji i zaangażowania podmiotów realizujących zadania w zakresie alkoholizmu i narkomanii trudno spodziewać się zauważalnych efektów działań profilaktycznych. W zapobieganiu problemom alkoholowym i narkomanii zaangażowanych jest wiele grup zawodowych.

Pożądanym zadaniem do osiągnięcia zamierzonego celu (spadku problemu eksperymentowania i używania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych) wśród dzieci i młodzieży szkolnej konieczne jest wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmocnienie systemu wartości zdrowia, a także wyuczenie umiejętności psychospołecznych chroniących dzieci i młodzież szkolną przed nadmiernym pićm alkoholu i używaniem narkotyków.

Działania prowadzone w placówkach leczniczych i rehabilitacyjnych przyczyniają się do ograniczenia szkód zdrowotnych, a poprzez dostępność do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej zmniejszy się również liczba osób używających alkoholu oraz szkodliwie substancji psychoaktywnych. Osoby uzależnione są szczególnie zagrożone wykluczeniem społecznym. Problemy tych osób, tj. bezdomność, wykluczenie z rynku pracy, zachowania kryminogenne, niesatysfakcjonujące pełnienie ról społecznych często prowadzą do marginalizacji. Poprawę ich funkcjonowania w społeczeństwie oraz poprawę ich jakości życia

ma na celu realizacja programów edukacyjnych, psychoedukacyjnych i postrehabilitacyjnych, może ona również wpływać na podniesienie poziomu bezpieczeństwa.

Podstawowym aktem prawnym regulującym działania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii jest ustawa z o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹ oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii².

Podstawę działań dla Gminy Komarówka Podlaska w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii stanowi Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zwany w dalszej części „Programem”, który określa cele, obszary, zadania oraz działania w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym i używaniu substancji psychoaktywnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii opracowany został zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia. Uwzględniono również skalę zjawiska alkoholizmu i narkomanii w Gminie opracowaną na podstawie danych przedstawionych w raporcie z badania oraz dane wynikające ze sprawozdań składanych przez podmioty realizujące zadania w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Ponadto Program został poszerzony o zadania mające na celu przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym zgodnie Ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2469). Przy opracowaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z rekomendacji i priorytetów dot. realizowania i finansowania gminnych programów wskazane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Wynika z nich, że gmina w ramach zadań własnych ma za zadanie prowadzić profilaktyczną działalność informacyjną, edukacyjną oraz szkoleniową w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, używania substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Zadania przewidziane do realizacji w roku 2022 są kontynuacją realizacji zadań prowadzonej w latach ubiegłych. Program ten jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych oraz naprawczych, zmierzających zarówno do ograniczenia spożycia alkoholu jak i innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców. Ograniczenia zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi. Zapewnia podjęcie

¹ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

działań na rzecz zdrowia publicznego w naszej gminie we współpracy z różnymi środowiskami i instytucjami prowadzącymi działania w tym zakresie.

3. Cele programu

Główny cel Programu:

Propagowanie wiedzy w zakresie skutków zdrowotnych i społecznych wynikających z nadużywania alkoholu oraz narkotyków, podejmowanie działań zmierzających do zmiany wzorców spożywania tych substancji oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień, w tym ograniczanie uzależnień behawioralnych.

Cele szczegółowe Programu to:

1. rozwiązywanie problemów związanych z używaniem alkoholu i używaniem substancji psychoaktywnych;
2. prowadzenie oddziaływań informacyjno - motywacyjnych, profilaktyczno - interwencyjnych i edukacyjnych dla osób z problemem alkoholizmu i narkomanii oraz dla dzieci i młodzieży podejmującej zachowania ryzykowne;
3. prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej na temat zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu, używaniem innych substancji psychoaktywnych, problemowym używaniem mediów, uzależnieniami behawioralnymi;
4. ograniczenie stosowania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych;
5. promowanie postaw abstynencji od alkoholu i narkotyków oraz prowadzenie edukacji w zakresie przeciwdziałania przemocy;
6. zapewnienie dostępu do programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób eksperymentujących, używających szkodliwie, zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych, a także członków ich rodzin;
7. zwiększanie oddziaływań w celu motywowania do podjęcia leczenia odwykowego;
8. zwiększanie oddziaływań umożliwiających powrót osób uzależnionych do pełnienia ról społecznych po przebytej terapii;
9. zmniejszenie obciążenia społeczeństwa problemami wynikającymi ze szkodliwego działania alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz uzależnień;
10. poprawa stanu zdrowia i jakości życia osób uzależnionych i współuzależnionych;
11. wspomaganie współpracy międzyinstytucjonalnej służącej rozwiązywaniu problemów alkoholizmu i narkomanii.

4. Diagnoza problemu

Najważniejszym problemem na terenie Gminy Komarówka Podlaska jest spożywanie alkoholu zarówno przez młodzież jak i dorosłych. Wprawdzie w ostatnich latach zmniejszyła się liczba obserwowanych problemów związanych z używaniem alkoholu oraz wzrosła świadomość konsekwencji nadużywania alkoholu, co jest ewidentnym sukcesem działań profilaktycznych. Mimo wszystko obniża się wiek inicjacji alkoholowej oraz wyodrębniają się na tle społecznym grupy osób – rodzin szczególnie zagrożonych tym zjawiskiem. Sytuacja taka nasuwa konieczność realizacji działań w zakresie profilaktyki zarówno wobec dzieci jak i dorosłych.

Istotne jest również kontynuowanie działań związanych z podnoszeniem świadomości zagrożeń związanych z używaniem alkoholu oraz zwiększaniem oferty i dostępności miejsc pomocy.

W dalszym ciągu dostępność do alkoholu osób niepełnoletnich jest możliwa, czyli zbyt duża. Na terenie Gminy Komarówka Podlaska ciągle jeszcze dominuje styl monotoksyczny używania alkoholu, jednak zauważalne są próby łączenia substancji psychoaktywnych jak np. alkohol i leki, szczególnie wśród osób dorosłych.

Liczni młodzi ludzie znają substancje psychoaktywne z programów profilaktycznych, jednak podział na uczniów uświadomionych i nieuświadomionych w tym zakresie wymaga bardzo umiejętnego postępowania nauczycieli prowadzących szkolne programy profilaktyki. Ważne jest by nauczyciele brali systematycznie udział w szkoleniach nie tylko nt. zmian w scenie narkotykowej, stylach używania narkotyków i specyfiki postępowania z dziećmi zagrożonymi uzależnieniem ale również w zakresie czynników chroniących i czynników ryzyka używania substancji psychoaktywnych.

Istotą pracy profilaktycznej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom jest wytwarzanie negatywnych postaw wobec alkoholu, narkotyków, narkomanii i związanych z tym zagadnień. Badania pokazały, że większość osób deklaruje negatywną postawę, jednak są też osoby prezentujące postawę pozytywną lub obojętną. W tym kontekście ważne jest prowadzenie profilaktyki uniwersalnej mającej na celu zniwelowanie negatywnego wpływu niektórych grup społecznych. W przypadku osób wykazujących postawę pozytywną (najczęściej już używających substancji) konieczne jest podjęcie działań z zakresu profilaktyki wskazującej lub ew. leczenia. Dotyczy to szczególnie alkoholu i nikotyny.

W ostatnich latach zwiększa się zainteresowanie rodziną jako główną strukturą od której zależy skuteczność profilaktyki uzależnień. Niestety jest to również struktura odpowiedzialna za stan psychiczny dziecka, w tym za jego patologiczne zachowania. Badania skazują, że rodzice w większości potępiają używanie narkotyków, jednak często nie potrafią połączyć faktu zagrożenia uzależnieniem z relacjami jakie panują w rodzinnym domu. Niejednokrotnie przypisują przyczyny niepowodzeń wychowawczych instytucjom takim jak szkoła, przedszkole, pomoc społeczna itp. Wskazuje to na konieczność zwiększania działań profilaktycznych adresowanych do rodziców mimo, że spotykają się one z dużym oporem adresatów i stanowią od wielu lat poważny problem i jednocześnie wyzwanie nie tylko w Polsce ale i w całej Europie.

Niezbędnym minimum jest wyposażenie rodziców w wiedzę wynikającą min. z tego raportu, a mianowicie, że używanie środków psychoaktywnych (w tym alkoholu i nikotyny) jest jednym z najpoważniejszych, współczesnych zagrożeń ich dzieci. Zdarza się, że inicjacja alkoholowa i narkotykowa ma miejsce już w szkole podstawowej, choć najwięcej młodych osób zaczyna ten proceder w szkołach średnich. Chodzi oczywiście o wiek, a nie o miejsce, ponieważ najnowsze badania pokazują, że narkotyki używane są najczęściej w miejscach rekreacji i wypoczynku młodzieży, a nie w szkole. Są to przede wszystkim dyskoteki, kawiarnie młodzieżowe, puby oraz imprezy organizowane w domach pod nieobecność rodziców.

Ważnym wynikiem badań jest wskazanie podstawowej przyczyny używania środków psychoaktywnych. Jest nią ewidentnie wpływ grupy rówieśniczej. Inaczej mówiąc złe towarzystwo, choć są to często bliscy koledzy i koleżanki. Na podstawie wspomnianych wyników badań można postawić konkretne wnioski odnośnie postępowania rodziców w celu ochrony dzieci przed używaniem substancji psychoaktywnych.

Po pierwsze nie można dopuścić do sytuacji w której rodzic nie wie co w konkretnym momencie robi, i z kim jest jego dziecko. Musi on zdać sobie sprawę, że do prawidłowego rozwoju dziecka wystarczy mu kilku, a czasami kilkunastu znajomych, przyjaciół. W każdym razie jest to taka liczba osób, które jest w stanie poznać wraz z ich rodzinami. Podjąć decyzję czy jest to towarzystwo odpowiednie dla dziecka i pilnować by tylko z nimi się spotykało.

Szczególną uwagę powinny zwrócić sytuacje w których dzieci informują, że poznały kogoś nowego, obcego. Często są to osoby imponujące dziecku, są starsze „fajniejsze”... Dobrze jest zainteresować się, kim te osoby są, jak doszło do zapoznania.

Po drugie konieczne jest kontrolowanie, gdzie bawi się – spędza czas dziecko. Chodzi tu głównie o profesjonalne dyskoteki, wizyty w pubach i kawiarniach. Szczególnie z muzyką techno, prowokującą do używania środków psychoaktywnych.

Po trzecie istotny jest skrupulatny dobór wakacyjnych miejsc wypoczynku. Badania mówią, że dzieci często zaczynają używać narkotyki na obozach, koloniach podczas wakacji. Dlatego ważne jest by upewnić się w Kuratorium Oświaty, czy obóz na który jedzie dziecko

jest zarejestrowany, czy prowadzi go profesjonalna kadra i jaki jest jego program. Nie zawsze wyjazdy najtańsze są najlepsze.

W ostatnich latach niepokój budzi podejście młodzieży do ćwiczeń fizycznych, szczególnie tych na siłowniach. Panuje powszechne przekonanie, że efekty takich ćwiczeń należy wzmacniać przez używanie specyficznych substancji chemicznych (sterydów, anaboliów). Duża grupa młodzieży uważa, że w ten sposób można szybciej zwiększyć masę mięśniową, poprawić sylwetkę, zwiększyć kondycję, schudnąć.

Mimo, że większość z tych substancji jest legalnych, młodzi ludzie, chcąc oszczędzić pieniądze, próbują samodzielnie dokonać syntezy niektórych substancji na podstawie receptur otrzymanych z Internetu, od ich rówieśników. Jest to oczywiście niezwykle ryzykowne i zagrażające nie tylko zdrowiu, ale czasami i życiu. Należy podkreślić, że używanie nawet legalnych sterydów w młodym wieku może doprowadzić do poważnych zaburzeń rozwojowych.

Biorąc pod uwagę potężny dochód z handlu narkotykami, należy też zdawać sobie sprawę z tego, że dealer zrobi wszystko żeby nakłonić każde dziecko do wzięcia narkotyku. Stwierdzenie mówiące, że alkohol i narkotyki używają tylko dzieci z rodzin „patologicznych” jest już dzisiaj mitem.

Istotnym zaleceniem jest rozpoczęcie działań mających na celu ograniczenie używania mediów oraz Internetu. Zwiększenie świadomości zagrożeń związanych z tym używaniem oraz nauka zdrowego sposobu korzystania z cyberprzestrzeni. Na podstawie przeprowadzonych badań można wyznaczyć podstawowe zadania w tym zakresie jakie powinny być realizowane w gminie.

Pierwszym z nich jest zwiększenie wiedzy nt. zagrożeń związanych z nadmiernym korzystaniem z komputera i Internetu oraz niebezpieczeństw tkwiących w samym Internecie, jak również zwiększenie wiedzy o sposobach redukcji i unikania tych zagrożeń. Chodzi m.in. o dostarczenie rodzicom i uczniom wiedzy nt. konsekwencji nadmiernego korzystania z komputera i Internetu, pozakażanie sposobów zmniejszania negatywnych skutków nadmiernego korzystania z komputera i Internetu, przekazanie uczniom wiedzy nt. poszczególnych zagrożeń tkwiących w cyberprzestrzeni wraz z omówieniem sposobów unikania tych zagrożeń.

Drugim jest zwiększenie ilości pozytywnych emocji (doznań) oraz poczucia satysfakcji w relacjach interpersonalnych, jako alternatywy wobec spędzania czasu przy komputerze. Chodzi tu o zajęcia uczące budowania relacji z drugim człowiekiem, pokonywania osobistych ograniczeń w relacjach interpersonalnych (lęk przed odrzuceniem, niska samoocena, nieśmiałość, negatywny obraz siebie...), kontroli i wyrażania emocji – rozpoznawania i świadomości emocji, ekspresji emocjonalnej, odreagowania napięcia...

Trzecim jest nauka prawidłowych nawyków korzystania z komputera i Internetu (kontrola powodu korzystania, czasu, pory dnia, sposobu, treści) – nauka planowania i współpracy z rodzicami. Nauka unikania niebezpieczeństw w cyberprzestrzeni min. wyłudzenie danych, oszustwa, atak, prowokacja seksualna... oraz wzmacnianie zachowań alternatywnych wobec korzystania z komputera: rozwój zainteresowań, inicjowanie i uczestnictwo w spotkaniach z rówieśnikami, planowanie i organizacja czasu wolnego bez komputera.

Ważne jest również kształtowanie pożądaných zachowań rodziców: utrzymywanie prawidłowej relacji z dzieckiem, umiejętna kontrola i uczestnictwo w aktywności Internetowej z dzieckiem, wspólne spędzanie czasu wolnego bez komputera, pomoc dziecku w organizowaniu czasu wolnego i realizacji zainteresowań, wzmacnianie aktywności podejmowanej przez dziecko bez mediów.

Ze względu na duże zróżnicowanie w nasileniu opisywanych problemów i zagrożeń na terenie Gminy Komarówka Podlaska, wśród różnych grup mieszkańców, zaleca się żeby oddziaływania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania używaniu substancji psychoaktywnych (w tym alkoholu i nikotyny) oraz problemowemu korzystaniu z mediów planować w podziale na profilaktykę uniwersalną, selektywną i wskazującą, kontynuując obrane kierunki działań interwencyjnych i leczniczo-rehabilitacyjnych³.

³ Raport z badania "Diagnoza zagrożeń społecznych ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk przemocy, używania substancji psychoaktywnych, używania mediów" Komarówka Podlaska 2021 r.

ROZDZIAŁ II

1. Zadania do realizacji

Zadania na rzecz ograniczenia stosowania alkoholu oraz środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych zawarte w Programie dostosowane są do możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień, opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie.

Obszar 1 - Promocja zdrowia, edukacja zdrowotna i kształcenie kadr	
Zadania	Wskaźniki
1. Realizacja programów i działań informacyjno- edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Komarówki Podlaskiej upowszechniających wiedzę na temat szkód związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi, promujących zdrowy styl życia w szczególności poprzez: kampanie edukacyjne, działania promocyjne i reklamowe, konkursy profilaktyczne, szkolenia, publikacje prasowe i działania medialne, konferencje, seminaria, debaty lokalne i imprezy	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych działań i programów; ➔ liczba osób uczestniczących w działaniach.
2. Prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, zagrożenia uzależnieniami behawioralnymi oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych działań; ➔ liczba osób uczestniczących w działaniach.
3. Prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie uzależnień behawioralnych oraz szkód wynikających z picia alkoholu i spożywania narkotyków przez dzieci i młodzież.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych działań; ➔ liczba osób uczestniczących w działaniach.
4. Prowadzenie edukacji osób związanych z dystrybucją i handlem napojami alkoholowymi poprzez organizowanie szkoleń.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych działań; ➔ liczba osób uczestniczących w działaniach.
5. Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności poprzez: realizację programów i działań w tym zakresie, udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach, informacje medialne, zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych i promocyjnych.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych działań; ➔ liczba odbiorców działań.
6. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w obszarze rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych poprzez ich udział w programach/szkoleniach.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba osób uczestniczących w działaniach, ➔ liczba instytucji kierujących swoich przedstawicieli.
7. Organizowanie, prowadzenie i wspieranie kształcenia i doskonalenia zawodowego oraz odpowiedzialności zawodowej specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych szkoleń; ➔ liczba osób uczestniczących w szkoleniach.
8. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych działań; ➔ liczba osób uczestniczących w działaniach.

Obszar 2 - Profilaktyka uniwersalna, profilaktyka selektywna, profilaktyka wskazująca	
Zadania	Wskaźniki
1. Realizacja dla dzieci i młodzieży profesjonalnych programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem programów z systemu rekomendacji.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych programów ogółem; ➔ liczba realizowanych programów z systemu rekomendacji; ➔ liczba osób uczestniczących w programach.
2. Realizacja programów i działań profilaktycznych w okresie wycieczki dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem programów z systemu rekomendacji.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych programów i działań w tym programów rekomendowanych; ➔ liczba osób uczestniczących w programach i działaniach.
3. Prowadzenie działań mających na celu kształtowanie wśród dzieci i młodzieży postaw abstynencji i zdrowego stylu życia z zastosowaniem różnorodnych zajęć m.in. informacyjno-edukacyjnych, sportowych, artystycznych, promocji kultury, zapewnienia posiłku itp...	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych działań; ➔ liczba osób uczestniczących w działaniach.
4. Realizacja programów/przedsięwzięć profilaktycznych w szczególności programów z systemu rekomendacji, promujących abstynencję oraz trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, skierowanych do młodzieży szkół średnich.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych programów/przedsięwzięć; ➔ liczba osób uczestniczących w programach / przedsięwzięciach.
5. Prowadzenie i upowszechnienie programów profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych dotyczących osób dorosłych, w tym w szczególności w miejscu nauki lub pracy.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych programów; ➔ liczba osób uczestniczących w programach.
6. Realizacja programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, zagrożonych uzależnieniami.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych programów; ➔ liczba osób uczestniczących w programach.
7. Udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzinom osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych programów; ➔ liczba osób uczestniczących w programach.

Obszar 3 - Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych	
Zadania	Wskaźniki
1. Wspieranie funkcjonowania systemu współpracy międzyinstytucjonalnej.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba podmiotów współpracujących w ramach realizacji Programu; ➔ liczba podmiotów wspartych finansowo i rzeczowo przy realizacji zadań; ➔ liczba wypromowanych dobrych praktyk; ➔ liczba zmodernizowanych ew. wyposażonych obiektów;
2. Wspomaganie finansowe i rzeczowe podmiotów realizujących zadania Programu.	
3. Współpraca merytoryczna z podmiotami realizującymi Program.	
4. Wymiana informacji i doświadczeń.	
5. Promowanie dobrych praktyk w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkotykowych.	
6. Wspomaganie działań w zakresie modernizacji i wyposażenia obiektów, na których prowadzone są działania profilaktyczne, terapeutyczne, pomocowe w ramach Programu.	

Obszar 4 - Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa

Zadania	Wskaźniki
1. Realizacja działań wspierających proces zdrowienia osób uzależnionych od alkoholu oraz używających szkodliwie i uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych programów; ➔ liczba osób uczestniczących w programach.
2. Realizacja działań dla osób z problemem alkoholowym i narkotykowym mających na celu motywowanie do utrzymywania abstynencji oraz ograniczania indywidualnych i społecznych skutków choroby.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych programów; ➔ liczba osób uczestniczących w programach.
3. Realizacja procesu rehabilitacji poprzez organizację imprez dla osób uzależnionych od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych i ich rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych działań; ➔ liczba osób uczestniczących w działaniach.
4. Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania problemom alkoholowym i narkotykowym, w tym prowadzenie poradnictwa indywidualnego i/lub grup terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych działań; ➔ liczba osób uczestniczących w działaniach.
5. Prowadzenie poradnictwa indywidualnego i/lub grup terapeutycznych dla dzieci i/lub ich opiekunów z Syndromem Alkoholowego Zespołu Płodowego (FASD).	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych programów; ➔ liczba osób uczestniczących w programach.
6. Rozwijanie dostępu do leczenia ambulatoryjnego dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od alkoholu oraz środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba realizowanych programów; ➔ liczba osób uczestniczących w programach.

Obszar 5 - Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży na kredyt lub pod zastaw oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny.

Zadania	Wskaźniki
1. Podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba zawiadomień dotyczących naruszenia art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zaopiniowanych przez Komisję; ➔ liczba podjętych działań zmierzających do wszczęcia postępowania w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi; ➔ liczba orzeczeń sądowych uwzględniających wnioski, w zakresie naruszenia art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	

Obszar 6 - Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania substancji psychoaktywnych (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu)

Zadania	Wskaźniki
1. Prowadzenie obserwacji, badań dotyczących używania substancji. Wykonywanie analiz, podsumowań i raportów.	<ul style="list-style-type: none"> ➔ liczba raportów, wyników badań zawierających aktualne dane dotyczące używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym używaniem problemów.

ROZDZIAŁ III

1. Podmioty realizujące zadania w zakresie Programu

W realizacji zadań mogą uczestniczyć następujące podmioty:

- podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych;
- osoby prawne;
- parafie, organizacje kościelne i związki wyznaniowe;
- podmioty lecznicze;
- jednostki organizacyjne Gminy Komarówka Podlaska posiadające w regulaminie organizacyjnym zapisy dotyczące realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Członkom Komisji z tytułu pracy na posiedzeniu przysługuje wynagrodzenie w wysokości 7% minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2020 r. poz. 2207).

2. Źródła finansowania zadań Programu

- ✓ Na realizację zadań w ramach Programu przeznacza się środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości określonej w uchwale budżetowej na dany rok.
- ✓ Koszty obsługi zadań Programu realizowanych przez Urząd Gminy Komarówka Podlaska, w tym doposażenie stanowisk pracy, zakup materiałów biurowych, udział w szkoleniach i konferencjach, podnoszenie kwalifikacji pracowników oraz zwrot kosztów podróży z tym związanych finansowane będą ze środków Programu.

3. Koordynacja i ewaluacja Programu

- ✓ Prowadzenie i koordynacja spraw związanych z realizacją Programu należy do Urzędu Gminy Komarówka Podlaska.
- ✓ Przedmiotem ewaluacji będzie przede wszystkim skuteczność programów, czyli stopień osiągnięcia zamierzonych celów.
- ✓ Ewaluacja Programu dokonywana będzie po zakończeniu realizacji programów w danym roku kalendarzowym.

4. Postanowienia końcowe

- ✓ Zlecenie realizacji zadań dla podmiotów realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii nastąpi po przeprowadzeniu procedury właściwej dla podmiotu ubiegającego się o realizację zadania, tj.:
 - Na podstawie ustawy o zdrowiu publicznym,
 - Na podstawie ustawy o podmiotach leczniczych,
 - Na podstawie ustawy o finansach publicznych,
 - Na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej,
 - Na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - Poprzez dokonywanie zmian w budżecie Gminy Komarówka Podlaska.
- ✓ Kontrolę podmiotów w zakresie realizacji zadań Programu dokonywane będą przez pracowników Urzędu Gminy Komarówka Podlaska.